

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul

Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74

Elektronik posta : yayin@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Ostim OSB Mahallesi 1256. Cadde, 11 Yenimahalle / Ankara

Tel : (0 312) 354 91 31 (pbx) Faks : (0 312) 354 91 32

Elektronik posta : bilgi@tdv.com.tr

Sertifika: 48058

© Bütün yayın hakları
Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Yazı ve fotoğraflar
kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

ISBN 978-975-389-877-5 (Takım)
978-975-389-457-9 (35. cilt)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 35

RESÛLÎLER – SAK

Bu ciltte yer alan bazı maddelerin islamansiklopedisi.org.tr adresinde yayımlanan elektronik versiyonlarında gerçekleştirilen tashih ve güncellemelerin bir kısmı, İSAM Yönetim Kurulu'nun 05.10.2018 tarih ve 2018/13 sayılı kararı uyarınca bu baskıya da yansıtılmıştır.

Ankara 2023
(İlk basım, İstanbul 2008)

Başkan

Prof.Dr. M. Âkif AYDIN

Yönetim Kurulu

Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL

Doç.Dr. Ahmet ÖZEL

Başkan Yardımcıları

Doç.Dr. Ahmet ÖZEL

Doç.Dr. Cengiz KALLEK

Genel Sekreter

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU

İnceleme Kurulu

Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Başkan Yardımcısı)
Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Doç.Dr. Cengiz KALLEK
Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Koordinatör)

Araştırmacılar Kurulu

Doç.Dr. Cengiz KALLEK (Başkan)
Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
Prof.Dr. Recep ŞENTÜRK
Doç.Dr. M. Sait ÖZERVERLI
Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. Eyyüp Said KAYA

Araştırmacılar

Doç.Dr. Tahsin GÖRGÜN
Doç.Dr. Şükrü ÖZEN
Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU
Doç.Dr. İlyas ÜZÜM
Dr. Casim AVCI
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN
Dr. Mehmet BOYNUKALIN
Dr. Semih CEYHAN
Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU
Dr. Enes KABAKCI
Dr. Seyfi KENAN
Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU
Dr. Vildan SERDAROĞLU
Dr. Sedat ŞENSOY
Dr. Nuri TINAZ
Dr. Aydın TOPALOĞLU
Dr. Ömer TÜRKER

TEKNİK REDAKSİYON
Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Madde Tesbit ve İç Kontrol
Fuat GÜNEL
Kasım KIRBIYIK

İmlâ
Dr. İsa KAYAALP

Teknik Kontrol
Prof.Dr. Hasan AKSOY
Prof.Dr. A. Azmi BİLGİN

Bibliyografya
İsmail ÖZBİLGİN
Abdülkadir ŞENEL

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ
Ahmet YILMAZ (Müdür)

Sayfa Düzeni
Nedim GÜNEY

Resimleme
Enis KARAKAYA / M.A.
Ahmet AKMAN
Haluk KARGI / M.A.

Çizim
Oğuz KALLEK

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ
Sabahattin YENİCE (Müdür)
Ş. Memduh GÜZELER
Levent AKÇALAR
Ahmet Ali TONYALI

Dizgi
Mustafa DURSUN
Süleyman ÖZEL
Yılmaz SAMANCI

Tashih
Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ
İnayet BEBEK
Mehmet GÜNYÜZLÜ
Osman SEVİM
Nedret TOPÇU

BİLGİ İŞLEM
Ali Rıza SET
Coşkun YILDIRIMTÜRK

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA
TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Murat AYDEMİR (İşletme Müdürü V.)
Yalçın AKTAN (Matbaa ve Medya Müdürü)

KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON
Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Danışman)

KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ
Fatih ÇARDAKLI (Müdür)
Recep YILMAZ (Müdür Yardımcısı)
M. Birol ÜLKER (Müdür Yardımcısı)

Teknik Hizmetler
Ali Yücel YÜRÜK
Hüseyin KARAER
Salih SANDAL
Ali SAVRAN
Çetin TÜYLÜ
Mehmet YILMAZ

Okuyucu Hizmetleri
Abdurrahman M. HACIİSMAİLOĞLU
Suat ÇOBAN
Mehmet EĞİLMEZ
Eda YILMAZ

Satın Alma
Cemil Cahit CAN
Ekrem ARSLAN

Sürelî Yayınlar ve Mübâdele
Selahattin ÖZTÜRK
Ş. Bilal ÇAVUŞOĞLU
Abdurrahman KAYA
Fatma SABAH

Dokümantasyon
Cemal TOKSOY

Fotokopi
Şevki BAYKUŞ
Serkan KURU
S. Volkan KURU

Arşiv
Kenan YILDIZ

Cilt Atölyesi
Kasım KARŞIGİL
Hüseyin EKMEKÇİ

MUHASEBE
Atalay ALPTEKİ (Müdür)
Mehmet ŞEVİK
Metin ALTINOK
Bilal SALMAN
Köksal DAL

PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ
Yakup KAHRAMAN (Müdür)
Halit ÖZÇELİK (Müdür Yardımcısı)
Zuhâl AĞILKAYA
İbrahim AKMANOĞLU
Bayram GÜNEŞ
Musa AKOL
Mustafa KALAYCI

İLİM KURULLARI ÜYELERİ

Prof.Dr. Hasan AKSOY (Türk Dili ve Edebiyatı)			Dr. Mehmet Ali SARI (Tefsir)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (Fıkıh)	Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN (Fıkıh)	Dr. Vildan SERDAROĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ali AKYILDIZ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İsmail DURMUŞ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet KAVAS (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Muhittin SERİN (İslâm Sanatları / Hat)
Nurettin ALBAYRAK (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Mehmet EFENDİOĞLU (Hadis)	Dr. Eyyüp Said KAYA (Fıkıh)	Doç.Dr. Mustafa SİNANOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ (Tefsir)	Prof.Dr. Feridun EMECEN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mahmut KAYA (İlimler Tarihi, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Abdülkadir ŞENEL (Hadis)
Doç.Dr. Muhammed ARUÇI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Sargon ERDEM (İslâm Sanatları / Müteferrik)	Dr. İsa KAYAALP (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Sedat ŞENSOY (Arap Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Fahrettin ATAR (Fıkıh)	Prof.Dr. Mehmet ERKAL (Fıkıh)	Dr. Seyfi KENAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Recep ŞENTÜRK (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Dr. Casim AVCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU (Tefsir)	Kasım KIRBIYIK (İlimler Tarihi)	Dr. Nuri TINAZ (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Bilal AYBAKAN (Fıkıh)	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Ali KÖSE (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Cengiz TOMAR (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. M. Âkif AYDIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Semavi EYİCE (İslâm Sanatları / Mimari)	Rıza KURTULUŞ (Fars Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Halis AYHAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Mustafa FAYDA (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Günay KUT (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Aydın TOPALOĞLU (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Beşir AYVAZOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. İhsan FAZLIOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof. Dr. İlhan KUTLUER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Nihat AZAMAT (Tasavvuf)	Dr. Hilal GÖRGÜN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Metin TUNCEL (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)
Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU (Fıkıh)	Doç.Dr. Tahsin GÖRGÜN (Fıkıh, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Zülfikar TÜCCAR (Arap Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Kemal BEYDİLLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Dinler Tarihi)	Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU (Tefsir)	Dr. Ömer TÜRKER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Fuat GÜNEL (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. M. Orhan OKAY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Y.Doç.Dr. İsmail TÜRKÖĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. A. Azmi BİLGİN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Salime Leyla GÜRKAN (Dinler Tarihi)	Doç.Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Prof.Dr. Abdullah UÇMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Doç.Dr. Abdülhamit BİRİŞİK (Tefsir)	Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mustafa ÖZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ (Tasavvuf)
Prof.Dr. İdris BOSTAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mustafa UZUN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. İbrahim HATİBOĞLU (Hadis)	Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. İlyas ÜZÜM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Mehmet BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Azmi ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti, İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU (Fıkıh)
Prof.Dr. Nebi BOZKURT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN (İslâm Sanatları / Mûsiki)	Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ş. Tufan BUZPINAR (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Enes KABAKCI (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Tahsin ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. M. Saim YEPREM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Semih CEYHAN (Tasavvuf)	Dr. Âlim KAHRAMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Fıkıh)	Prof.Dr. İsmail YİĞİT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Cengiz KALLEK (Fıkıh)	Doç.Dr. Şükrü ÖZEN (Fıkıh)	Prof.Dr. Metin YURDAĞÜR (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU (Fıkıh)	Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR (Hadis)	Doç.Dr. M. Sait ÖZERVARLI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Ahmet YÜCEL (Hadis)
Prof.Dr. İlyas ÇELEBİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa KARA (Tasavvuf)	Prof.Dr. İskender PALA (Türk Dili ve Edebiyatı)	
Y.Doç.Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU (İslâm Sanatları / Mimari)	Enis KARAKAYA (M.A.) (İslâm Sanatları / Mimari)		